2021

Verksamhetsberättelse

Verksamhetsåret 1 januari - 31 december 2021

RIKSFÖRBUNDET Attention

Innehåll

Inledning **3**

Medlemsregistret **4**

Förbundsstyrelsen **4**

Förbundsstyrelsens ledamöter 4

Arbetsfördelning inom styrelsen 4

Valberedningen 6

Revisorer 6

Arbetsgrupper **6**

Arbetsgrupp Tourette 6

Attentions skolgrupp 6

Attention föreningsstöd 6

Lokal verksamhet **7**

Kunskapsrådet **8**

Intressepolitiska insatser 9

Medlemsundersökningar 10

Debattartiklar och externa medier 10

Remisser och skrivelser 11

Vård och stöd 11

Skola för alla 12

Arbete 14

Information och kunskapsspridning **15**

Ekonomi **17**

Förbundskansliet **17**

Personal 17

Strategiska händelser för kansliet 17

Anhörigstöd 17

Kriminalvården/besöksverksamhet 18

Attentionprojekt **18**

Familjelyftet 18

Trots Allt! 18

Ung Dialog 19

Äldrelyftet 20

Attention utbildning **21**

Samarbete med andra organisationer **21**

Funktionsrätt Sverige 21

Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH) 22

Folkbildning 22

Internationellt samarbete **22**

Slutord **22**

Grafisk form: Lovisa Schiller I Foto: Sida 3, Rawpixel.com/AdobeStock, sida 8 Pexels, s.10 Unplash/Kelly Sikema, sida 13, Neonbrand/Unplash

Inledning

År 2021 har varit ett omtumlande och på samma gång fantastiskt år för oss inom Attention! Det har hänt mycket och trots att Covid-19 lagt hinder i vägen har vi kunnat växa och utvecklas. Tack vare att vi sedan tidigare satsat på digitala verktyg har det under hela pandemin gått ganska bra att fortsätta med de viktiga uppgifter som vi tagit på oss. Vi har också kunnat ta detta vidare och genomfört framgångsrika webbinarier, digitala utbildningar och möten. Det har gjort att vi har kunnat fortsätta att hålla kontakten och utgöra den samlande kraft vi vill vara. Men många har saknat de fysiska mötena och därför var det särskilt glädjande när restriktionerna successivt släppte och vi kunde börja träffas som vanligt igen, inklusive genomföra vår efterlängtade årliga föreningskonferens.

Det intressepolitiska arbetet har under året löpt vidare och gjort att Attention har synts i media, deltagit i möten och konferenser, skrivit artiklar och debattinlägg: Syftet med allt detta är att lyfta fram vår syn på vad samhället borde erbjuda våra medlemmar.

Vi representerar individer och familjer som inte får det stöd man borde från skolan, vården, socialtjänsten och andra instanser. En av våra kärnuppgifter är att försöka ändra på det. Både på riksplanet och lokalt deltar vi i brukarråd och olika samråd för att driva på utvecklingen, i den omfattning vi har resurser till.

Attention har under många år bedrivit utvecklingsarbete i projektform för att lyfta fram våra medlemmars erfarenheter och röster. Flera av dem har fått stöd av Arvsfonden. Våra projekt gör det möjligt att fokusera på vissa givna områden. Under året som gått har det rört sig om socialtjänsten, trotsproblematik, äldre samt placerade barn och unga. Samarbetet med lokalföreningarna är viktigt under projekttiden men också för att de kunskaper och material som tas fram ska leva vidare och fortsätta att påverka utvecklingen inom sina respektive områden. Om det är något som vi lärt oss är det att förändringar tar tid!

Vi har också äntligen börjat se en ljusning när det gäller riksförbundets ekonomi. Det statliga bidraget har länge stått still vilket innebär en successiv minskning. Ökade intäkter från medlemsökningen tillfaller till stor del till lokalföreningarna, men vi har under året gjort nödvändiga besparingar och ändå kunnat förnya vår webbplats samt erbjuda de lokalföreningar som vill ha hjälp att göra detsamma.

Att få avsluta året med att berätta om en stark medlemstillströmning känns förstås otroligt bra. Att fler vill vara med i Attention-familjen stärker oss och är ett kvitto på att det vi gör behövs. Det ger också nya möjligheter att skapa medlemsnytta inom förbundet.

Denna verksamhetsberättelse skildrar det arbete som görs nationellt i Riksförbundet. Redogörelser för det som görs i Attentions lokala föreningar återfinns i respektive förenings verksamhetsberättelse.

Medlemsregistret

Sedan september 2020 använder vi företaget ArcMember för vårt medlemsregister. Bytet gick smidigt och vi har nu har pålitliga data om medlemssiffrorna. Det har blivit enklare att bli medlem och betala för medlemskapet, vilket tillsammans med andra åtgärder lett till en stor medlemsökning under året. Avisering av medlemsavgifterna för 2022 kommer att ske i januari 2022. I samband med det erbjuds även samtliga medlemmar att välja autogiro för kommande betalningar.

Vid årets slut hade förbundet 15 378 medlemmar, uppdelade enligt:

- Huvudmedlemmar: 10 603
- Familjemedlemmar: 4536
- Stödmedlemmar: 239

Förbundsstyrelsen

Styrelsen leder riksförbundets löpande verksamhet mellan årsmötena och förvaltar dess tillgångar. Styrelsens huvuduppgift är:

- Att skapa största möjliga förtroende för organisationens idé utåt och inåt.
- Att leda, företräda och utveckla organisationen för bästa möjliga resultat.
- Att stärka delaktighet och engagemang genom att verka för ett positivt arbetsklimat inom förbundet.
- Att utöva organisationens arbetsgivaransvar, d.v.s. att inom gällande lagar och avtal skapa goda förutsättningar för personalens arbete.

Förbundsstyrelsen har under året haft sex protokollförda styrelsemöten.

Förbundsstyrelsens ledamöter

Nuvarande styrelse valdes på förbundsstämman i maj 2021 och har en mandattid på två år:

ORDFÖRANDE
- Ann-Kristin Sandberg, region Stockholm

VICE ORDFÖRANDE
- Eric Donell, region Uppsala

ORDINARIE LEDAMÖTER
- Anders Noreliusson, region Gävleborg
- Cecilia Ingard, region Uppsala
- Elizabeth Odalen Bjord, region Värmland
- Inger Nilsson, region Skåne
- Jiang Millington, region Stockholm
- Lena Björklund-Olofsson, region Västerbotten
- Sven Östlund, Västra Götalandsregionen

SUPPLEANTER
- Birgitta Nordfors Johansson, region Stockholm
- Rigmor Gunnarsson, Västra Götaland

Styrelsens Arbetsutskott (AU) utgörs av ordförande, vice ordförande och ledamoten Anders Noreliusson. AU:s viktigaste uppgift är att förbereda styrelsens möten, inklusive de ärenden som ska behandlas där, samt att utgöra ett samrådsorgan när det gäller kanslioch personalfrågor. AU har haft fem protokollförda sammanträden.

Styrelsens arbete baseras på verksamhetsplanen och de olika intressen och kompetenser som respektive ledamot har. När och var möten ska hållas fram till nästa stämma, antecknas i ett kalendarium som publiceras på hemsidan. Under våren hölls sammanträdena digitalt på grund av pandemin, under hösten har de skett fysiskt men med möjlighet att delta digitalt för den som behöver det.

Arbetsfördelning inom styrelsen

Arbetsfördelning inom styrelsen bygger på var och ens intresse och möjlighet att avsätta tid utöver deltagandet i styrelsemötena. Attention bjuds in till många informations- och samrådsmöten, men vi har inte kapacitet att delta i alla.

De flesta styrelseledamöter ingår i en eller flera samråds- och arbetsgrupper, se nedan. Observera att listan endast avser uppdrag och grupper som berör Riksförbundet. Flera av ledamöterna är också aktiva lokalt.

LEDAMOT	UPPDRAGSFÖRDELNING	
Ann-Kristin Sandberg	• Förbundsordförande • Arbetsutskottet (AU) • Ordförande Kunskapsrådet • ADHD Europa och nordiskt samarbete • Styrelseordförande Attention Utbildning • Vård och insatsprogram adhd	• Regeringens funktionshindersdelegation • Regeringens tillgänglighetsdelegation • Expert i Samsjuklighetsutredningen • Funktionsrätt Sverige, ordförandemöten och valberedning
Eric Donell	• Vice ordförande • Arbetsutskottet (AU) • Arbetsgruppen Tourette	• Attentions representant i Attention Utbildning • Socialstyrelsens prioriteringsgrupp för nationella riktlinjer
Jiang Millington	• Skolverkets samrådsgrupp • Skolinspektionens samrådsgrupp	• Specialpedagogiska skolmyndighetens inflytanderåd • Attentions skolgrupp
Lena Björklund-Olofsson	• Kunskapsrådet • Styrelseledamot Nationell Samverkan Psykisk Hälsa	• Ledamot av styrgruppen för BUSA, Nationellt kvalitetsregister för behandlingsuppföljning av adhd
Inger Nilsson	• Attention föreningsstöd • Attention skolgrupp	• Språkstörningsfrågor
Anders Noreliusson	• Arbetsutskottet (AU) • Attention föreningsstöd	• Attentions skolgrupp • Anhörigfrågor
Sven Östlund	• Attentions skolgrupp	• Skol- och habiliteringsfrågor
Cecilia Ingard	• Psykiatriutveckling • Brukarinflytandefrågor	• Arbetsgruppen för PO-frågor
Elisabeth Odalen Bjord	• Attention föreningsstöd • Styrelseledamot Riksförbundet Hjärnkoll	• Anhörigfrågor
Jiang Millington	• Attentions skolgrupp • SPSM:s nationella intresseråd	• Skolverkets samrådsgrupp • Skolinspektionens samrådsgrupp
Birgitta Nordfors Johansson	• Attention föreningsstöd	• Förskola och skola
Rigmor Gunnarsson	• Arbetsmarknadsfrågor	

Valberedningen

Den sittande valberedningen valdes på stämman 2021. Attention har en aktiv valberedning som följer verksamheten kontinuerligt, deltar på interna möten för att lära känna föreningarna och styrelsens ledamöter så att de kan föreslå bästa möjliga styrelse när det återigen är dags för val 2023. Därutöver håller ledamöterna kontinuerlig kontakt med varandra via mejl och telefon.

VALBEREDNINGEN BESTÅR AV FÖLJANDE LEDAMÖTER:

- Birgitta Engholm, Stockholms län (sammankallande)
- Bengt Westling, Norrbottens län
- Tina Höglund, Västernorrlands län
- Christina Wendin, Örebro län

Revisorer

Förbundsstämman valde två ordinarie revisorer och två ersättare för dessa. Revisorerna ska granska förbundsstyrelsens verksamhet och ekonomiska förvaltning, genomföra revision av räkenskaperna samt avge revisionsberättelse.

För den ekonomiska granskningen har styrelsen anlitat Hanna Rexhammar på revisionsbyrån Deskjockey. Suppleant utses vid behov inom företaget.

Till verksamhetsrevisorer utsågs Jan Grundelius (ordinarie), Attention Dalarna och Anneli Andersson, Attention Västerås (suppleant).

Arbetsgrupper

Arbetsgrupper är ett viktigt komplement till det vanliga styrelsearbetet. Det ger möjlighet att fokusera och gå lite djupare i en fråga. Aktiva grupper rapporterar kontinuerligt sitt arbete till styrelsen och informerar om det som sker i förbundets olika kommunikationskanaler.

Arbetsgrupp Tourette

Arbetsgruppen arbetar för att tillvarata de specifika intressen som är kopplade till Tourette-diagnosen och att sprida kunskap om syndromet. En viktig uppgift är att bevaka adekvat forskning och de framsteg som görs när det gäller stöd och behandling, en annan att minska fördomarna och sprida information om denna många gånger missförstådda diagnos. Gruppen har såväl klinisk spetskompetens som egna erfarenheter av Tourettes syndrom.

Gruppen har under året haft möte per telefon samt avstämningar per mejl. Gruppen besvarar även många av de frågor om Tourettes syndrom som kommer in till kansliet.

GRUPPEN BESTÅR AV:

- Maria Christensson-Fröman, Likenäs
- Eric Donell, Uppsala
- Eva Videnberg, Uppsala - behandlare
- Henrik Pelling, Uppsala - barnpsykiater
- Najah Khalifa - barnneurolog
- Maria Thysell, Uppsala - egen diagnos

Attentions Skolgrupp

Gruppens uppgift är att samordna Attentions arbete inom de tre olika skolråden, SKR:s arbetsgrupp och andra relevanta forum. Gruppen ska därmed vara en resurs i Attentions intressepolitiska arbete med skolfrågor samt bevaka skoldebatten och föreslå åtgärder som förbundet bör vidta till följd av denna. Gruppen har också utgjort bollplank för Attentions representant i de olika skolråden.

GRUPPEN BESTÅR AV:

- Jiang Millington, sammankallande
- Inger Nilsson, förbundsstyrelsen
- Sven Östlund, förbundsstyrelsen
- Matilda Berglund Calais (föräldraledig fr.o.m. augusti)

Attention föreningsstöd

Väl fungerande lokalföreningar har varit en av Attentions viktigaste frågor sedan starten. Det är i de lokala föreningarna som den medlemsnära verksamheten bedrivs och det är föreningarna som kan påverka inom det egna geografiska området. För att kunna driva arbetet med ännu mer kraft skapades i december 2020 en arbetsgrupp för lokalföreningsfrågor.

Arbetsgruppen för lokalföreningsfrågors uppgift är:

att via kontakter med föreningsstyrelserna fånga upp och sprida goda exempel

att vara ett stödjande bollplank i föreningsarbetet

att stimulera erfarenhetsutbyte mellan föreningarna

att hjälpa och stödja lokalföreningar som har svårigheter i verksamheten.

att tillsammans med förbundet arbeta för att öka medlemsantalet i förbundet

att förhindra att lokalföreningar läggs vilande och i värsta fall upphör

att uppmuntra till start av nya lokalföreningar

GRUPPEN BESTÅR AV:
- Anders Noreliusson, sammankallande
- Jennifer Blomkvist
- Birgitta Nordfors Johansson
- Inger Nilsson

Arbetsgruppen ”Attention föreningsstöd” har löpande möten. Föreningarna är nu uppdelade inom gruppen och de första digitala mötena tillsammans med ”respektives” föreningar ägde rum under december. Planen är att det ska vara två möten per termin med olika teman där ordföranden i lokalföreningen deltar. Genom dessa träffas stärker vi samtidigt ordförande-rollen i våra föreningar.

Lokal verksamhet

Allmänt

Under 2021 kunde vi glädjas åt att det lokala arbetet fick möjligheten att öppna upp sig mer i förhållande till föregående år. Fysiska möten gick att genomföra i större utsträckning vilket är grunden i våra lokalföreningars verksamhet. Men som bonus har de digitala mötena och fördelarna med detta i många avseenden börjat locka flera av våra föreningar, då som ett komplement till den ordinarie verksamheten. Eftersom pandemin var påtaglig även i början av 2021 genomfördes många årsmöten fortsatt digitalt och riksförbundet fanns med som stöd för ett flertal av lokalföreningarna i planering och genomförande.

Förbundet har under året arbetat löpande med de vilande föreningarna där ett par har resulterat i upplösning men ett flertal har kommit på fötter igen. Vår förhoppning är att ytterligare några av de föreningar som har varit vilande, med hjälp av de insatser riksförbundet gör, kommer i gång med verksamhet nu till 2022 annars väntar upplösning även för dessa. Förbundet har idag 53 aktiva lokalföreningar och två länsföreningar.

Stöd till lokalföreningarna

Den arbetsgrupp som förbundsstyrelsen startade i slutet av föregående år, ”Attention föreningsstöd” har under året format sitt arbete ytterligare. Tillsammans med kansliets samordnare för föreningsstöd, som också ingår i denna grupp, mynnade det bland annat ut i en fördelning av föreningar mellan de fem representanterna i gruppen. Det ska ge föreningarna en möjlighet att ha en tätare kontakt med riksförbundet men även med varandra och kunna utbyta erfarenheter löpande under året. Ett digitalt möte hann genomföras i början av december och fler möten väntar under 2022. Har en förening bekymmer av större karaktär tar riksförbundet hjälp externt av en föreningskonsult som har god kännedom om Attention sedan tidigare.

Satsning på webbsidor

Riksförbundet gjorde under 2021 en satsning på att erbjuda nya webbsidor till våra lokalföreningar. Vi såg ett behov av att förenkla arbetet för våra föreningar samtidigt som kansliet lättare kan finnas tillhanda för stöd. Förändringen gör även att vi stärker Attentions varumärke då webbsidan skapas i samma plattform som den nationella webben och är uppbyggd på ett liknande sätt. Det blir därför en mer enhetlig upplevelse för den som besöker sidorna. Ett tiotal föreningar har under hösten gått live med sina webbsidor och ytterligare 25 är under arbete.

Digital styrelseutbildning

Under året har ett arbete påbörjats med att ta fram

en digital styrelseutbildning som ska hjälpa föreningarna att upprätthålla kompetensen inom befintlig styrelse samt nytillkomna ledamöter.

Arbetet är i princip klart och utbildningen kommer att lanseras i början av 2022.

Föreningskonferens

Den 23–24 oktober kunde vi äntligen genomföra en fysisk föreningskonferens igen. Ett 80-tal deltog på plats på Quality Hotel Winn i Haninge och ytterligare ett tiotal deltog digitalt. Programmet bestod av utbyte av information mellan förbundet och föreningarna, intressepolitiska frågor, projektredovisningar samt möjlighet till erfarenhetsutbyte mellan föreningarna.

Föreningspaket

Enligt tradition så erbjöd vi även detta år våra föreningar möjlighet att beställa ett föreningspaket som innehåller enstaka exemplar av vårt tryckta material. Under hösten skickades ett 15-tal föreningspaket i väg.

Kunskapsrådet

Riksförbundet Attentions Kunskapsråd är ett beredningsorgan till förbundsstyrelsen och har till uppgift att bistå riksförbundet med professionell sakkunskap inom området neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF). Rådet har haft två möten under året. Därutöver har kontakter tagits vid behov av sakkunnigbedömning, utbyte av information och medverkan vid konferenser. Rådet utgör därmed ett stort stöd till riksförbundet i frågor där vi behöver professionell kompetens. Ledamöterna i rådet består av personer med medicinsk och psykologisk-pedagogisk kompetens. I rådet ingår även ordföranden och ytterligare en representant från förbundsstyrelsen.

RÅDETS UPPGIFT ÄR ATT:

- Informera förbundsstyrelsen och kansliet om utvecklingen inom respektive fackområde, bland annat genom att uppmärksamma aktuella forskningsrön och litteratur av intresse.
- Hjälpa förbundsstyrelsen och kansliet med granskning och bedömning av forskning, behandlingsmetoder och pedagogiska modeller inom riksförbundets intresseområde.
- Ge förbundsstyrelsen och kansliet förslag och idéer om professionella kontakter, verksamheter och frågor som kan vara av intresse för riksförbundet.
- Utgöra ett konsultativt och rådgivande stöd till förbundsstyrelsen och kansliet i andra frågor som kräver särskild professionell sakkunskap.

UNDER ÅRET HAR RÅDET HAFT FÖLJANDE SAMMANSÄTTNING:

- Ann-Kristin Sandberg, ordförande Riksförbundet Attention
- Lena Björklund-Olofsson, ledamot av förbundsstyrelsen
- Agneta Hellström, verksamhetschef SINUS AB
- Annika Brar, överläkare och psykiater, region Stockholm
- Lotta Borg Skoglund, specialist i psykiatri och allmänmedicin, SMART Psykiatri
- Henrik Pelling, överläkare och barnpsykiater
- Katarina Lindström, överläkare, barnneurolog, KI
- Lena Westholm leg. psykolog/konsulent, ADHD-center
- Marie Rahlén Altermark, socionom, FoU-ledare barn och unga, region Jönköping
- Martina Hedenius, logoped, Uppsala universitet
- Sven Bölte, professor och chef för Center of Neurodevelopmental Disorders, KIND

Intressepolitiska insatser

De intressepolitiska frågorna spelar en viktig roll i Attentions arbete. Vägledande för arbetet är de mål som finns i verksamhetsplanen för 2021-2022 och i de intressepolitiska programmen/plattformarna.

I det intressepolitiska uppdraget ingår att följa de samhällspolitiska diskussionerna i frågor som är viktiga för medlemmarna, att knyta kontakter med politiker, tjänstemän, utredningar, opinionsbildare, föreningsaktiva och medlemmar, besvara prioriterade remisser och lyfta våra viktiga frågor hos myndigheter och i media.

Intresset för Attentions arbete och medlemsgrupper ökar stadigt. Under året har nya kontakter tagits med oss från myndigheter, statliga utredningar och beslutsfattare i syfte att öka samarbetet med Attention och efterhöra våra åsikter. På samma sätt tar vi aktiv kontakt med nämnda aktörer i frågor där våra inspel behövs. Arbetsbelastningen på förtroendevalda och kanslipersonal är tidvis mycket hög och det kan vara svårt att hinna med alla viktiga kontakter. I augusti gick också vår intressepolitiska utredare, Matilda Berglund Calais, på föräldraledighet. Då arbetet kräver stor NPF-kunskap beslutades att inte rekrytera någon vikarie utan fördela uppgifterna på andra medarbetare samt förbundsordföranden.

Företrädare för förbundet har vid ett stort antal tillfällen träffat myndigheter, organisationer, politiker och andra opinionsbildare för att framföra våra medlemmars behov och perspektiv på de frågor som Attention arbetar för.

Första halvan av året präglades till stor del av pandemin på så sätt att merparten av alla kontakter skedde digitalt. Det har gått förvånansvärt bra och till och med lett till fler kontakter och samråd. Attention har under året bland annat deltagit i möten och/eller webbinarier med Skolverket, Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM), Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten, Statens Institutionsstyrelse (SiS), Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF), Nationellt kompetenscentrum anhöriga (Nka), Forte, Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund, Sveriges elevkårer och Friends.

Under året har Attention haft kontakt med en rad politiker från riksdagen samt representanter för regeringen. I september genomfördes ett riksdagsseminarium i samarbete mellan Socialutskottet och Utbildningsutskottet. Till detta kommer ett stort antal kontakter via mejl och telefonsamtal.

Flera av Attentions lokalföreningar har fått stöd och hjälp i sina intressepolitiska frågor. Attention deltar också regelbundet i Funktionsrätt Sveriges verksamhet, bland annat i samrådsmöten och ger förslag

i remissvar och som referensorganisation i frågor där Attentions kunskap behövs.

Nationell samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH) är också en löpande samarbetspartner, bland annat i besvarandet av remisser samt deltagande i olika referensgrupper. Samarbetet med andra förbund och organisationer har resulterat i ett ökat fokus på våra prioriterade frågor. Under året har vi skrivit debattartiklar tillsammans med andra organisationer samt samarbetat kring flera skrivelser.

Attention har också bidragit till Civil Rights Defenders projekt om ökad kunskap kring NPF hos jurister och advokater.

Förbundsstyrelsen tog initiativ till ett nytt intressepolitiskt program utifrån resultat från medlemsenkät och på basis av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Programmet antogs av förbundsstämman i maj och finns nu både i en längre och en kortare version på Attentions webbplats.

Medlemsundersökningar

Förbundet genomförde under året tre medlemsundersökningar, utöver dem som anges under projekten på annan plats i denna verksamhetsberättelse.

- En uppföljande Corona-enkät kring pandemins påverkan på våra medlemmar med tillhörande rapport som vi dels spridit till myndigheter dels publicerat i våra kanaler och dels har fått spridning i lokalmedia.
- En enkät om oro inför skolstart som ett led i vår skolkampanj och som användes i det webbinarium som genomfördes i september.
- En arbetsmarknadsenkät som resulterade i rapporten ”Jobbar jag 100 % blir jag utbränd”. Undersökningen presenterades på föreningskonferensen i oktober och på MR-dagarna i december.

Samtliga rapporter finns att läsa på Attentions webbplats.

Debattartiklar och externa medier

Genom debattartiklar och intervjuer i externa medier

har vi nått ut till en bred läsekrets. Bland annat har vi medverkat i dessa:

- I Arbetsvärlden i samarbete med lärarnas riksförbund, *https://www.arbetsvarlden.se/debatt/politiker-ta-ansvar-for-barn-med-neuropsykiatriska-funktionsnedsattningar/*
- Samarbete med Funktionsrätt Sverige – Debattartikel kring diskrimineringslagens otillräcklighet gentemot den enskildes rätt till upprättelse. *”Försvarsmakten köper sig fri från lagen”* publicerad i SvD.
- I Aftonbladet *”Besluta om nationell handlingsplan för ökad fysisk aktivitet och bättre matvanor”* gällande folkhälsa, tillsammans med 54 organisationer.
- I Altinget ” Dags säga adjö till *”Alla som”-samhället” om diskriminering*.
- I Dagens Samhälle *”Bristen på statistik osynliggör hemmasittande barn”*.
- Tidningen Omtanke, gästkrönika om att olikheter berikar.
- I GP *”Bilden av den fullkomliga arbetstagaren ett hinder på arbetsmarknaden”*, tillsammans med DO.

Remisser och skrivelser

Under året har förbundet besvarat följande ***remisser***:

- Skolverkets omarbetning av ”Allmänna rådet med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram”.
- SOU 2021:11, Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven – aktivt stöd- och elevhälsoarbete.
- Socialstyrelsens kunskapsstöd med rekommendationer för socialtjänstens arbete med barn och unga för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott.
- Nationell plan för trygghet och studiero, Ds 2021:13.
- Ny nationell strategi om psykisk hälsa och suicidprevention.
- Boende på (o)lika villkor – merkostnader i bostad med särskild service för vuxna enligt LSS (SOU 2021:14).
- Börja med barnen! Sammanhållen god och nära vård för barn och unga” (SOU 2021:34).
- God och nära vård - Rätt stöd till psykisk hälsa (SOU 2021:6).
- Vägen till ökad tillgänglighet SOU 2021:59. Tillgänglighetsdelegationens delbetänkande.
- Socialstyrelsens författningsförslag i rapporten Öppna insatser utan samtycke
- En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet (SOU 2021:69).

Till dessa kommer remisser som vi lämnat synpunkter på men överlåtit till Funktionsrätt Sverige eller NSPH att besvara. Dessa svar finns på deras respektive hemsidor.

Vi har också skickat följande ***skrivelser***:

- Till utbildnings- och socialdepartementet om behov av statistik om hur det går för elever med funktionsnedsättningar, tillsammans med Autism- och Aspergerförbundet.
- Till CSN om otydligheter kring ansökan om studiestöd för studenter med Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF).
- Läkemedelsverket om behovet av att kunna fortsätta förskriva Melatonin till vuxna med sömnbesvär.
- Till Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, TLV angående melatoninläkemedel och högkostnadsskyddet.
- Till minister ansvarig för arbetet mot segregation och diskriminering om utestängning av NPF-personer från stora delar av svensk arbetsmarknaden
- Till Plikt- och prövningsverket angående rekrytering till säkerhetsklassade yrken

Attentions förbundsstämma beslutade våren 2021 att följande frågor skulle prioriteras i det intressepolitiska arbetet:

Vård och stöd

Riksförbundet ska arbeta för att våra medlemsgrupper och deras anhöriga ska få tillgång till vård och stödinsatser av god kvalité anpassade utifrån individens behov och funktionssätt. Insatser ska sättas in tidigt, omfatta alla de behov som funktionsnedsättningen medför och baseras på aktuell evidens.

Fokus: Attention ska verka för att öka kunskapen om NPF och de vård- och stödbehov som funktionsnedsättningen medför. Vi ska arbeta för tidig upptäckt och att insatser erbjuds utan långa väntetider och på ett samordnat sätt. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt att se funktionsnedsättningarna i ett livsloppsperspektiv, där behoven skiftar beroende på

ålder. Anhöriga ska erbjudas bra stöd av god kvalitet som minskar stress, oro och risk för egen sjukskrivning. Vi ska också sprida kunskap om NPF hos flickor och kvinnor specifikt för att tidigt kunna upptäcka och motverka psykisk ohälsa och suicidrisk.
Stödet ska präglas av lyhördhet för den enskildes behov och ges i en sammanhängande vårdkedja.

Vi har jobbat brett med samtliga dessa frågor. Med hjälp av stöd från Folkhälsomyndigheten har vi kunnat ha ett särskilt fokus på flickor och kvinnor med NPF och samsjuklighet. Arbetet kring detta har vi presenterat för Folkhälsomyndigheten både centralt och för de regionala suicidpreventionssamordnarna kopplade till Folkhälsomyndighetens arbete mot psykisk ohälsa. Vi har även inlett samtal med Jämställdhetsmyndigheten angående den psykiska ohälsan hos flickor och kvinnor med NPF i synnerhet och psykisk ohälsa för individer med NPF i allmänhet.

Under början av året blev SKR:s Vård- och Insatsprogram adhd klart. Attention har deltagit aktivt i hela processen inklusive lämnat synpunkter på remissförslaget. Programmet är webbaserat och berör alla verksamheter som ska ge vård och stöd till personer med adhd. Efter lanseringen pågår ett aktivt arbete med lansering, där Attention också medverkar genom att sprida information i våra kommunikationskanaler.

Attention har också deltagit i en referensgrupp till utredningen om sammanhållen god och nära vård för barn och unga där utredningen fokuserar på tidiga insatser, samverkan och samarbete mellan olika aktörer såsom skola, primärvård och specialistvård. Attention har lyft fram tydlig samverkan och samarbete samt kunskap hos elevhälsa och primärvård som viktiga delar för att förkorta köer och ge rätt hjälp från början.

Vi deltar också aktivt i prioriteringsgruppen för nationella riktlinjer för adhd och autism. Socialstyrelsen beräknar att en remissversion av programmet ska vara klart för lansering i april nästa år.

Attentions ordförande ingår i regeringens Tillgänglighetsdelegation, där man arbetar med förslag som kan minska köerna till vården och där köerna till BUP nämns som ett extra viktigt förbättringsområde. Arbetet beräknas vara slutfört i maj 2022. Hon har också ingått i den expertgrupp som knutits till Samsjuklighetsutredningen.

Attention bedriver också ett treårigt projekt som är tänkt att hjälpa familjer med trotsproblematik och därmed avlasta BUP, då detta är en stor fråga för många familjer som vänder sig till BUP för rådgivning.

Skola för alla

Riksförbundet ska arbeta för att skolan ska bli likvärdig, tillgänglig och anpassad på ett sätt som ger elever med NPF förutsättningar att lyckas såsom Skollagen föreskriver genom anpassningar och annat individanpassat stöd. Det ska finnas resurser, kunskap och kompetens att möta varje elevs förutsättningar. Vi vill främja en god samverkan mellan elever, vårdnadshavare, skolans personal inklusive elevhälsan samt andra instanser som eleven har kontakt med. All samverkan ska ha elevens bästa för ögonen.

Fokus: Bevaka hur beslutet om att grundläggande specialpedagogik ska ingå i alla lärarutbildningar genomförs samt verka för att även skolledarutbildningar ingår i satsningen. Ett speciellt fokus ska läggas vid rektorns och skolchefens roll och hur skolan organiseras för att framgångsrikt möta elever med funktionsnedsättningar.

Individuellt anpassat stöd, inkluderande insatser, ska ges tidigt för att motverka problematisk skolfrånvaro. Elevhälsan ska stärkas med kompetens om NPF och arbeta strukturerat och förebyggande tillsammans med lärarna. Tillgången till elevhälsans personal ska vara tillräcklig med hänsyn till behovet på skolan. Nationell statistik för att kunna följa hur elever med NPF lyckas i skolan måste tas fram för att kunna utvärdera skolors förmåga att möta elevernas behov och uppfylla skollagens krav. När skolan inte förmår att ge eleven undervisning bör en ”Lex Alissa”, där skolorna ska anmäla sig själva, införas.

Vårdnadshavare ska ses som en viktig samverkanspartner och resurs för skolans förståelse av elevernas behov. Skolan ska på ett effektivt och självklart sätt samverka med andra relevanta aktörer, till exempel vård och socialtjänst, för att skapa bästa

förutsättningar för eleven att lyckas i skolan. Skolhuvudmännen ska tillsätta de resurser och ge de förutsättningar som krävs för att leva upp till de rättigheter som föreskrivs i skollagen och övriga regelverk.

Skolfrågan är ständigt aktuellt inom Attention, vilket återspeglar sig i många olika aktiviteter. Bland annat har vi svarat på tre remisser som berör anpassningar, särskilt stöd, åtgärdsprogram, elevhälsoarbete samt trygghet och studiero. Vi har fortsatt att lyfta frågan om behovet av nationell statistik gällande måluppfyllelse för elever med NPF inom olika forum inkl. de brukarråd vi deltar i hos de tre skolmyndigheterna.

I september släppte vi en ny rapport *”Hur kommer det att gå det här läsåret? – den frågan hänger över hela familjen”* om oro inför skolstart. Rapporten bygger på svar från mer än 5 600 svarande. Undersökningen visade att familjer med NPF känner stor oro inför skolstarten, att elever med NPF har hög skolfrånvaro och att man inte får den hjälp och stöd som man har rätt till utifrån sin funktionsnedsättning.

Oron beror bland annat på avsaknad av anpassningar, bristande stöd, stökig skolmiljö, konflikter med klasskompisar och lärare och mobbing. Vi ser också att bristerna i skolan får förödande konsekvenser för elevens psykiska mående och självkänsla. Belastningen på föräldrarna är hög, många måste gå ner i arbetstid och får en försämrad hälsa av att barnens skolgång inte fungerar. Drygt hälften har en hög skolfrånvaro och skolan har sällan en plan för att få dem tillbaka på heltid igen. I enkäten ser vi också vilka förödande effekter barnens svårigheter får för hela familjen, allra tydligast på mammorna.

Med rapporten som grund har vi skrivit till skolhuvudmännen, skolpolitiker och andra beslutsfattare att de måste agera för en förändring i enlighet med de förslag som lämnas i vår rapport. Vi bjöd också in

till ett välbesökt webbinarium där representanter för Skolverket, Skolinspektionen, SPSM, Lärarförbundet och Sveriges Elevkårer diskuterade:

a) Hur kan skolorna bli bättre på att ge stöd och anpassningar till de elever som behöver det som mest?
b) Vad behöver lärare, skolledningar och elevhälsa göra för att klara av sina uppdrag när det gäller elever med NPF-diagnos?
c) Hur kan vi tillsammans arbeta för en tillgängligare miljö och ökad skolnärvaro?

Mer om skolkampanjen, som genomfördes med stort medlemstryck, finns att läsa under avsnittet om Information. En explainer som sammanfattar erfarenheterna har spritts till våra förtroendevalda.

Arbetet med att förändra skolan fortsätter, vi har fått Arvsfondsmedel till ett projekt som rör elever med problematisk skolfrånvaro. Projektet startar i januari 2022.

Arbete

Arbetsmarknaden ska vara öppen och fri från diskriminering. Den ska präglas av mångfald och vara tillgänglig för personer med NPF. Personer med NPF ska, utifrån sina förutsättningar, ha tillgång till arbete, studier eller annan meningsfull sysselsättning med eller utan anpassningar baserat på individens behov.

Fokus: Arbetsgivaren ska uppmuntras att skapa tillgängliga arbetsplatser där det finns plats för personer med NPF. Det ska finnas adekvat och individanpassat samhällsstöd, för arbetssökande och arbetstagare samt till arbetsgivare. Kommunen ska samverka med relevanta aktörer, t.ex. socialtjänst, arbetsförmedling och försäkringskassa, i syfte att identifiera och stödja personer i inaktivitet till arbete, studier eller annan sysselsättning. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt att förbättra situationen för unga som varken arbetar eller studerar.

Attention sitter med i referensgrupp till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågors arbete kring nationellt stöd för unga som varken arbetar eller studerar. Där har vi fortsatt att lyfta fram att individer med NPF är extra utsatta för risk att hamna i långvarigt utanförskap och att tidiga insatser och kunskap kring NPF är nyckeln till att minska antalet unga som varken arbetar eller studerar.

Vidare har Attention deltagit i möten med Funktionsrätt Sverige med flera för breda samtal kring arbetsmarknadspolitiken. Där har bland annat omställningen av arbetsförmedlingen diskuterats.

Vi har där ett pågående arbete med Funktionsrätt Sverige som paraplyorganisation. Det har utmynnat i ett antal politiska krav inklusive att se över hela det arbetsmarknadspolitiska området och införa ett tydligt funktionsrättsfokus.

Vi har också fortsatt att driva frågorna om diskriminering på arbetsmarknaden och i detta samarbetat med två olika diskrimineringsbyråer. Det fall de driver handlar om diskriminering inom försvaret. DO:s beslut i juni om att såväl försvaret som polismyndigheten ägnat sig åt diskriminering var ett välkommet beslut som innebär att man inte längre kan automatiskt, utan individuell prövning, utestänga en hel grupp när man rekryterar till utbildningarna.

Den enkätundersökning Attention gjorde under oktober visade att personer med NPF löper betydligt större risk att hamna i arbetslöshet och sjukskrivning än andra. För att få livet att gå ihop väljer många att jobba deltid. Våra medlemmar berättar också att acceptansen och kunskapen om NPF på arbetsplatserna är låg. Drygt hälften av de svarande uppger att de därför väljer att inte berätta om sin NPF-diagnos.

Rapport om svårigheterna våra medlemmar upplever på arbetsmarknaden lanserades externt på MR-dagarna som i år hade temat Demokrati + mänskliga rättigheter = sant. Vårt seminarium hade rubriken *”En arbetsmarknad som är öppen för olika funktionssätt”*. De som medverkade var DO Lars Arrhenius samt representanter för Polismyndigheten, Antidiskrimineringsbyrån Norra Skåne och en person som driver rätten att få göra militär grundutbildning för personer med NPF-diagnoser.

Arbetet kommer att fortsätta under hela nästa år.

Information och kunskapsspridning

Information- och kunskapsspridning är fortsatt en central del av Attentions verksamhet. Samtliga av Attentions kanaler har vuxit avsevärt under året, där händelser och aktiviteter under 2021 har bekräftat att intresset för neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och behovet av mer kunskap om vad det innebär att leva med NPF bara ökar. Attention ska vara en professionell aktör som har kunskap, som påverkar opinionen och erbjuder gemenskap med fokus på ett fungerande liv för personer med NPF och deras anhöriga. Kommunikationsarbetet stödjer organisationen i de målen och rustar för att kunna leva upp till nya kommunikativa förväntningar.

Webbplatsen

Besöken av huvudsajten *attention.se* fortsätter att öka - med över en miljon sidvisningar, totalt 1 473 227 sidvisningar jämfört med 1 389 565 sidvisningar år 2020. Även tiden besökarna spenderar på sajten har ökat, vi kan dessutom se en ökad trafik till våra interna nyheter och artiklar. De mest besökta sidorna under 2020 är sidan om adhd, tätt följd av informationssidan om NPF och därefter sidan om tourettes syndrom. Ett omfattande förbättringsarbete av webbplatsen har skett under 2021. Vi kan se en ökad trafik till webben efter maj 2020 då man genomförde själva förnyelsearbetet.

Andelen personer som besöker sidan via mobil fortsätter att öka. De flesta besöker webbsidan på mobil (66 %), resten besöker från dator (32 %) och surfplatta (2 %). Främsta vägen besökarna använder för att komma till webbplatsen är via organiska sök (57 %). Resten av webbplatstrafiken kommer från direkt sök (19 %), sociala medier (18 %), länkat från andra sidor (5 %) och övrigt (1 %).

Sociala medier

FACEBOOK

Facebook är Riksförbundet Attentions största och mest växande kanal, i slutet på 2021 hade vi en räckvidd på 106 850 personer och i slutet av 2021 en räckvidd på 676 843 personer.

Vi har ökat antal följare och gilla-markeringar, vårt Facebook-konto hade 27 682 följare i slutet av 2020, i slutet av 2021 hade vi 32 944 följare, en ökning med 5262 följare. I slutet av 2020 hade Facebooksidan 27 141 gilla-markeringar och i slutet av 2021 hade vi 31 100 gilla-markeringar, en ökning med 3959 gilla-markeringar. På Facebook når vi personer med egen diagnos, anhörig- och föräldramålgrupper, yrkesverksamma och andra som är intresserade av NPF.

Av de personer som följer oss uppskattas det vara ca. 86 % kvinnor och 14 % män. Åldrarna fördelar sig enligt följande: 13-17 år (1 %), 18-24 år (1 %), 25-34 år (9 %), 35-44 år (27 %), 45-54 år (31 %), 55-64 år (11 %) och 65 år och äldre (4 %).

Det som engagerar mest på Facebooksidan är föreläsningar och personliga berättelser skrivna av Attention.

Topp 4 av de inlägg som nådde ut mest under året:

- ***26 maj*** / Webbinarium om förhållningsätt vid NPF med Bo Hejlskov Elvén. Nådde ut till 396 100 pers.
- ***5 okt*** / Berättelsen om Anders som har tre barn med NPF-diagnoser. Nådde ut till 120 544 pers.
- ***22 sept*** / Sebastian tog studenten mot alla odds. Nådde ut till 118 720 pers.
- ***8 sept*** / Kostnadsfria föreläsningar om NPF riktade till skolan. Nådde ut till 98 982 pers.

Under 2021 har det även skett större riktade satsningar på Facebook:

1. Skolkampanj

Attention upplever att debatten om skolan är lika aktuell nu som när vi startade vårt arbete för 21 år sedan. Sena och otillräckliga insatser, bristande förmåga att stödja elever tillbaka och föräldrar som sjukskrivs. Tills dess att skolan genomgår en nyorientering som välkomnar alla så fortsätter vi på Attention arbeta för förändring. Ett led i detta arbete är att Attention under hela september månad arrangerade skolkampanjen *”NPF-säkra skolan nu!”* #NPFsäkraskolan.

Attention startade upp en kampanjsida på webben, och under varje dag i september delade vi artiklar, webbinarium, filmer och föreläsningar om skolan på Facebook. September var den månad Attention nådde ut till flest på Facebook under hela året. Attentions tidning hade även temanummer *”Skola”* under

kampanjen vars artiklar delades på Facebook och fick stor spridning och väckte stort engagemang.

Resultat av skolkampanjen
- Under skolkampanjen fick vi 700 nya medlemmar.
- 300 000 personer nåddes av innehållet via Facebook, en rekordmånad!
- Två av de inläggen som nådde ut till flest människor och engagerade mest under året kommer från skolkampanjen.
- Två av de mest visade filmerna under året kommer även från publiceringen på Facebook under skolkampanjen.

2. Temavecka kvinnor och NPF
Under lång tid så har kvinnors NPF inte synliggjorts men de senaste åren har intresset och kunskapen ökat. För att sprida denna kunskap brett arrangerade Attention en temavecka om kvinnor och NPF under v.48, 29/11-5/10.

Attention publicerade en webbsida om tjejer och NPF. Därifrån delade vi 3 inlägg på Facebook varje dag under temaveckan, med artiklar, filmer och öppna föreläsningar. Uppstartsinlägget som var en film med monolog inspirerad av berättelser från kvinnor med NPF framförd av skådespelaren Lo Kauppi nådde ut till 51 387 personer och fick hela 1725 reaktioner.

INSTAGRAM
Attentions Instagram har under 2021 ökat från 4024 följare till 6693 följare, Av våra följare så uppskattas 92 % vara kvinnor och 8 % vara män. Åldrarna fördelar sig enligt följande: 13-17 år (0,2 %), 18-24 år (2 %), 25-34 år (18 %), 35-44 år (40 %), 45-54 år (31 %), 55-64 år (8 %) och 65 år och äldre (2 %)

LINKEDIN
Riksförbundet Attentions LinkedIn-konto har under 2021 ökat från 1524 följare till 3237 följare. Syftet med kontot är att föra en mer företagsinriktad kommunikation, med inlägg som huvudsakligen vänder sig till yrkesverksamma, företagare eller dem som arbetar som konsulter.

YOUTUBE – ATTENTION PLAY
Film fortsätter att vara en attraktiv form för att informera om NPF. Attentions Youtube har under året publicerat 39 nya filmer och våra filmer har visats totalt 383 311 gånger, haft en visningstid på 29 300 timmar och kanalen har fått 1400 nya prenumeranter på kanalen.

De populäraste filmerna under 2021 var ”Imorgon ska jag vara normal”, ”Vad är ASD?”, ”Vad är ADHD?” och ”Få skolan att funka för elever med NPF”.

Webbutik
Attentions webbutik har under 2021 ändrat riktning och har gått från att sälja enskilda trycksaker till att erbjuda informationspaket och material som riktar sig till instanser såsom BUP, HAB, Familjecentraler och elevhälsan. Informationspaketen består bland annat av olika broschyrer riktade direkt till barn med NPF, samt till deras föräldrar. Det går även att köpa rapporter framtagna i våra projekt i webbutiken.

Tidningen Attention
Tidningen har under 2021 gått från att ligga öppen digitalt för allmänheten till att vara en exklusiv medlemsförmån. Målgruppen för vår medlemstidning Attention är unga och vuxna med egna funktionsnedsättningar, föräldrar och andra anhöriga till personer med NPF samt yrkesverksamma inom området. Grundtanken med det redaktionella innehållet är att skildra livet med NPF, ge hopp och personliga exempel på hur man kan ta sig ur olika svårigheter. Vi avser att skriva om lösningar mer än om problem, utan att förringa de hinder som många av våra läsare möter. Tidningens målsättning är att spegla utvecklingen inom det neuropsykiatriska området. Tidningen tar också upp Attentions intressepolitiska arbete och beskriver Riksförbundets verksamhet runt om i landet.

Tidningen har under 2021 utkommit i fyra nummer på 32 sidor. Upplagan är omkring 11 000 ex. Årets teman har varit äldre, boende, skola och specialintresse.

Media och opinionsbildning
Riksförbundet Atteniton och våra projekt har under året skickat ut ett flertal pressmeddelanden, skrivit enkätrapporter och debattartiklar, varit med i radio, nyhetsintervjuer och gästat podcasts.

Ekonomi

Förbundets viktigaste intäktskällor är statsbidrag, projektintäkter och medlemsavgifter. Andra intäktskällor är egen försäljning av material och gåvor. Våra utgifter består främst av kansli- och personalkostnader, registerhållning, informationsaktiviteter, stöd till lokal verksamhet och konferenser.

Under året har förbundsstyrelsen vidtagit fler åtgärder för att stärka förbundets ekonomi. Det byte av medlemsregister som vidtogs förra året har inneburit en viktig besparing, förutom att det är lättare att hantera som därmed är mindre belastande för personalen. Flytten till nya och billigare lokaler har också bidragit till en bättre ekonomi. Verksamheten gick under 2021 med ett överskott, vilket är en nödvändig konsolidering.

För en mer detaljerad redovisning, se den ekonomiska rapporten.

Förbundskansliet

Kansliet är förbundsstyrelsens verkställande organ och bemannas av 15 personer. Som för de flesta organisationer i samhället har pandemin påverkat kansliets arbete även under 2021, framför allt genom att arbetet fortsatt i stor utsträckning skedde hemifrån och digitalt. Under hösten kunde vi dock äntligen delta vid flera konferenser såsom äldreomsorgsmässan, socionomdagarna, socialchefsdagarna och MR dagarna. Det var efterlängtat att få möta människor ”irl”. Under våren fick samtlig personal delta i en föreläsningsserie som behandlade Attentions historia, våra vanligaste diagnoser, medicinsk behandling vid NPF samt Lågaffektivt bemötande. Syftet har varit att skapa en grundläggande gemensam kunskapsgrund i hela personalgruppen. Arbetet inom Attention har en stor spännvidd och det är viktigt att utbilda personalen kontinuerligt för att möta medlemmarnas behov.

Personal

Riksförbundets kansli bestod i slutet av året av följande personer:

- Elisabeth Sundström Graversen, kanslichef, projektledare Familjelyftet
- Ewa Briding, ekonom
- Matilda Berglund Calais, intressepolitisk utredare, föräldraledig ht
- Jennifer Blomkvist, samordnare administration och föreningsstöd
- Amanda Krantz, administratör
- Jenny Kindgren, verksamhetsutvecklare och ansvarig för uppdragsutbildning
- Jacqueline Hellman Treschow, kommunikatör
- Cecilia Brusewitz, kommunikatör
- Pernilla Förnes, kommunikatör
- Nina Norén, kommunikatör
- Lovisa Schiller, kommunikatör
- Linnéa Rosenberg, kommunikatör, tjänstledig 90 %
- Fanny Eklund, projektledare Ung Dialog
- Klara Cederqvist, projektledare Trots allt
- Annika von Schmalensée, projektledare Äldrelyftet

Strategiska händelser för kansliet

Året påbörjades med att installera kansliet i nya lokaler. Utformningen av kontoret passar kansliets arbetssätt väl och tillgodoser personalens och organisationens behov.

Förbundsstyrelsen gav kansliet i uppdrag att ta fram en ny grafisk profil i slutet av 2020. Det arbetet slutfördes i början av året och har varit en viktig pusselbit i att skapa ett sammanhängande visuellt uttryck i hela förbundets kommunikation. Efter påsk lanserade Attention en ny hemsida. Ett omfattande arbete genomfördes och till hjälp hade vi Liljedals. Glädjande har besöken på hemsidan fortsatt öka, se under kapitel ”Information och kunskapsspridning”. Vi har som beskrivits under kapitel Föreningsstöd, även erbjudit våra lokalföreningar nya hemsidor kopplat till riksförbundets.

I maj genomfördes en digital förbundsstämma där viktiga beslut togs som ligger till grund för kansliets arbete de närmaste åren.

Kansliet har fortsatt utvecklas inom digital utbildning och lanserade sin första digitala utbildning under november.

Anhörigstöd

Under 2021 har vi genomfört flera digitala föreläsningar, erbjudit handledning för samtalsledare, erbjudit digitala temakvällar samt deltagit i föreningskonferensen. Vi har gjort två filmer som fick stort

genomslag via våra sociala medier. Vi har släppt ett temanummer i vår medlemstidning som riktar sig till anhöriga. Till detta nummer har vi också producerat metodmaterial som våra lokalföreningar kan använda sig av i sina verksamheter. Under 2021 har den digitala samtalsutbildningen färdigställts. Vi har startat en anhörigtelefon som har varit mycket uppskattad.

Kriminalvården/besöksverksamhet

2021 tog vi återigen upp arbetet med besöksverksamhet och i dagsläget är det fyra föreningar som har aktiva representanter som arbetar med detta. Pandemin och de överbelagda anstalterna har gjort det svårt att få till de besök som planerats under året då fler av anstalterna har haft fortsatt besöksstopp eller behövt prioritera annat. Vi för en kontinuerlig dialog med anstalterna samt myndigheten för att se över alternativa lösningar. Kansliet har fortsatt en samordnare som stöttar och samlar ihop föreningarna kring detta arbete samt arbetar med att sprida verksamheten till andra intresserade föreningar. Samordnaren sitter även med i en styrgrupp där förutom Kriminalvården andra organisationer som bedriver besöksverksamhet ingår. De hade tidigare Visionsrummen som tema för sina möten men har i takt med att dessa upphört ute på anstalterna skiftat fokus till att planera och genomföra gemensamma så kallade MUCK-mässor. Där klienterna ska kunna träffa intressanta aktörer som de vill ha kontakt med inför att deras tid på anstalt upphör.

Attentionprojekt

Familjelyftet

Vårt projekt Familjelyftet har under sista projektåret fortsatt sin höga produktionstakt och sitt intensiva utåtriktade arbete.

PROJEKTET HAR FÅTT PUBLICITET

I början på året lanserades boken NPF och socialtjänsten som är skriven av projektledaren Elisabeth Graversen Sundström och psykologen Bo Hejlskov Elvén. Projektledaren har intervjuats flertalet gånger av olika tidningar angående boken och NPF och socialtjänsten i allmänhet. Boken har sålts i många exemplar och har under året behövts tryckas upp igen.

UTÅTRIKTAT ARBETE

Pandemin och efterföljande restriktioner satte käppar i hjulet för projektets utåtriktade arbete årets första månader. Fysiska deltaganden på möten, föreläsningar och mässor ersattes i stället av digitala presentationer. Under hösten fick projektet äntligen komma ut och synas igen och deltog på bland annat Socionomdagarna, Socialchefsdagarna och MR-dagarna.

WEBBUTBILDNING RIKTAD TILL SOCIALTJÄNSTEN

Under året har en stor arbetsuppgift inom projektet varit att ta fram en digital utbildning riktad till socialtjänsten. Handläggare och boendestödjare från Jönköping kommun (en av våra pilotkommuner) har spelat en betydelsefull roll i framtagandet av utbildningen. Flera kommuner har på slutet av året köpt in utbildningen och vi tror att fler kommer göra detsamma under 2022.

PROJEKTET ÄR SLUT – FRÅGORNA LEVER VIDARE

Attention har under de här tre åren upptäckt att intresset och behovet av att fokusera på NPF och socialtjänsten är stort. Därför kommer vi att fortsätta sprida kunskap om NPF till socialtjänsten, påverka beslutsfattare, stärka våra föräldrar i mötet med socialtjänsten på många olika sätt.

Trots Allt!

MÅL OCH MÅLGRUPP

Det övergripande målet med Trots allt! är att stärka och stödja familjer som har barn med trotssyndrom/trotsproblematik i kombination med NPF, genom att uppmärksamma dessa och ge möjlighet till erfarenhetsutbyte genom fysiska och sociala, interaktiva plattformar. Målgruppen är vårdnadshavare, syskon och barn med trotssyndrom/trotsproblematik i kombination med NPF i åldern 4-12 år. Sekundära målgruppen är professionen som möter dessa barn i sitt yrkesliv.

ÅRET SOM VARIT

Under våren 2021 startade fem digitala samtalsgrupper för att testa metodmaterialet som tagits fram i den digitala läroplattformen Learinfy. Samtalsgrupperna har genomförts tillsammans med samtalsledare från

våra lokalföreningar och Studieförbundet vuxenskolan. Varje grupp har haft cirka 4-6 deltagare. För att erbjuda ytterligare alternativ för sociala interaktiva plattformar för föräldrar att mötas, så har projektet erbjudit bokcirklar med böckerna *Barn som bråkar, Explosiva barn och Your defiant teen*. Tre olika bokcirklar har genomförts under våren med samtalsledare varav cirka 5-6 personer deltog i varje. Under hösten har ytterligare en bokcirkel genomförts med fem deltagare.

Projektet har även föreläst på Barnrättsdagarna, Kognets konferens, Infoteket i Uppsala, Demokratimorgon arrangerat av Västerbotten samt deltagit som utställare på Socionomdagarna, Socialchefsdagarna samt MR-dagarna. Samt har haft workshop på Attentions egna föreningskonferens.

KOMMUNIKATION

Projektet har under verksamhetsåret producerat flertalet filmer, bland annat en med tips om bemötande, en annan med psykolog och forskare Maria Helander, samt med en ung vuxen som har trotssyndrom. Projektet har också tagit fram en projektbilaga med artiklar som riktar sig till anhöriga, vårdnadshavare och professionen. För att nå målgruppen unga togs det också fram en serietidning för barn i åldrarna 9-12 år. Ytterligare material som tagits fram är ett faktablad om trotssyndrom och en pedagogisk pyramid för hur man ska bemöta trots.

Projektet har nått ut väldigt brett med sin kommunikation. I och med den informationskampanj vi hade i slutet av 2020 så gav det också en artikelserie i SvD, två artiklar i Aftonbladet samt medverkan i Malou efter 10 i början av 2021. Den serietidning som gjordes har under året skickats ut i 6000 exemplar till olika skolor runtom i landet. Den pedagogiska pyramiden har skickats ut i 500 exemplar till olika skolor.

SAMVERKAN

Projektet har fortsatt kontakt med forskare såsom Karin Brocki, professor i psykologi på Uppsala Universitet och Maria Helander, psykolog på BUP och forskare på Karolinska Institutet. De stämmer bland annat av materialen som produceras i projektet.

Ung Dialog

MÅL, MÅLGRUPP OCH SYFTE

Projektets övergripande mål är att öka och sprida kunskap om hur ungdomar och unga vuxna 14-25 år med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kan göras mer delaktiga när de bor och vårdas i familjehem och/eller på HVB (inklusive de slutna ungdomshemmen). Projektet ska även ta fram metoder för att öka delaktighet, som ska börja användas i verksamheterna som gör att ungdomar i familjehem/HVB i högre grad blir lyssnade till och vara aktiva och medskapande aktörer. För att kunna driva deras frågor på bästa sätt vill vi också öka kunskapen om hur vi inhämtar synpunkter från barn och ungdomar i olika åldrar, med olika förutsättningar och erfarenheter från dessa miljöer. Barnen och de unga själva ska, på ett bra och konstruktivt sätt, kunna utvecklas i att stå upp för sig själva, vara tydliga med vad de vill och att de kan övervinna sina svårigheter.

ÅRET SOM GÅTT

Under året som gått har många aktiviteter handlat om att sammanställa och sprida de ungas röster och erfarenheter i olika sammanhang samt påbörja arbetet med att ta fram utbildning för personal och unga. Projektets expertgrupp som består av unga med egen erfarenhet har träffats minst en gång i månaden digitalt. Tillsammans med ungdomarna har vi spelat in filmer, skrivit artiklar, gjort metodmaterial m.m. Expertgruppsträffarna har varit uppskattade av alla som deltagit och nya ungdomar har tillkommit, medan andra försvunnit. Under året har även en rapport sammanställts till regeringens expertgrupp för utredningen *”En uppväxt fri från våld”* baserad på intervjuer med fem ungdomar från expertgruppen. Under hösten har 15 utbildningsfilmer spelats in med författarna Jennie Linde och Annelie Karlsson, och dessa filmer ska ligga till grund för en utbildning för personal inom HVB och socialtjänst samt familjehem, som färdigställs och lanseras våren 2022.

KOMMUNIKATION

Den 25 januari släppte Ung dialog sin rapport *”Var ska jag hamna – röster från placerade barn med*

neuropsykiatrisk funktionsnedsättning” och presenterade den samma dag för ett 30-tal samarbetspartners, forskare, kommuner och myndigheter med intresse i frågan. I samband med detta lanserades även tre filmer. I maj släpptes podcastserien ”*Placerad”* med sex ungdomars berättelser om samhällsvården. Under året har projektet föreläst med utgångspunkt från rapporten och arbetet med barns delaktighet flertalet gånger, bland annat i Riksdagen, IVO, Socialstyrelsen, kommuner och på konferenser som Jämlik barndom, Barnrättsdagarna samt haft seminarium på MR-dagarna. Projektmedarbetare har presenterat sin rapport till expertgrupp för utredningen *”En uppväxt fri från våld”*. Projektet har skrivit en debattartikel som publicerats i Göteborgsposten samt haft ett webbinarum med Bo Hejlskov med över 4600 visningar på Youtube. Rapporter, artiklar, podd och filmer har publicerats i sociala medier och på webben.

SAMVERKAN

Samverkan med lokalföreningar har främst skett genom två cafékvällar och på Föreningskonferensen. Samverkan med branschorganisationen Svenska vård har fortsatt och då särskilt med tre HVB-hem som medverkar i arbetet med att ta fram och utvärdera utbildningarna som tas fram. Samverkan har även skett med Stockholm stad och tre mindre kommuner i olika delar av landet, Socialstyrelsen, IVO, forskare, experter och andra organisationer såsom Barnrättsbyrån och Childhood Foundation. Projektmedarbetare har medverkat i referensgrupp för integrerad vård samt i olika nätverk med fokus på barnrätt och barns delaktighet. Projektet har också samverkat med SiS på olika sätt, bland annat på seminarium under MR-dagarna och i SiS brukarråd.

Äldrelyftet

Det treåriga projektet ”Äldrelyftet – åldras och må bra med adhd” startade i augusti 2020 och är finansierat av Allmänna Arvsfonden. Projektet genomförs i nära samarbete med äldre med NPF-problematik och experter inom området. Äldre bidrar med sin egen erfarenhet.

MÅL, MÅLGRUPP OCH SYFTE

Det övergripande målet med projektet är att kunskapen om äldre med NPF ökar i samhället och bidrar till projektmålen: Att de äldre blir mer delaktiga i sin egen vård och omsorg, med förbättrade möjligheter till god hälsa, delaktighet och inflytande i samhället som följd. Och att professionen – vård, omsorg – möter äldre med NPF-problematik med respekt, öppenhet och redskap som fungerar utifrån ett äldreperspektiv.

Den primära målgruppen är äldre med adhd/NPF-diagnos eller med liknande problematik, deras anhöriga samt yrkesgrupper som möter dem i sitt arbete. Sekundär målgrupp är allmänheten i stort.

Syftet är att uppmärksamma målgrupperna på projektet Äldrelyftet – åldras och må bra med adhd och de erfarenheter, kunskaper och verktyg det levererar.

ÅRET SOM GÅTT

Under första hälften av året var fokus på att samla in och sammanställa äldres röster i rapporten *”Äntligen förstår jag varför hela livet varit kaos”*. Rapporten togs även fram i en lättläst- eller kortversion och spreds i olika kanaler och medier.

Under andra hälften av året har arbetet främst handlat om att få ut de äldres röster till professionen, bland annat via en temadag, föreläsningar och konferenser, till de äldre själva, bland annat via poddar, radioprogram och artiklar med äldres erfarenheter samt till anhöriga och allmänheten, bland annat via webbinarium anordnat av Nka. Flera piloter med kurser för äldre har genomförts under året, bland annat skrivkurs, livsberättargrupp och kurs för mor- och farföräldrar. Under hösten har det även varit ett omfattande arbete med att ta fram en sorg- och hopputbildning som ska testas under 2022. Även arbetet med en kommande antologi har präglat arbetet under året.

KOMMUNIKATION

Via olika kanaler och mötesplatser har projektet under året både informerat om resultat från undersökningar och diskuterat området äldre med NPF och deras behov med exempelvis Attentions lokalföreningar, experter på området, verksamheter inom vård och omsorg samt myndigheter som Socialstyrelsen, SKR och Samordningsförbundet i Stockholm.

Attentions medlemstidning publicerade ett temanummer Äldre.

Tre filmer med äldre som delar sina erfarenheter har tagits fram och spridits. En film med forskaren Lisa Thorell ska klippas och publiceras i början på nästa år.

En rapport med enkätsvar har publicerats, även i en lättläst-/kortversion samt en skrift med äldres önskemål om bemötande *”När du möter mig…”*. Den senare har även tagits fram som affisch.

Projektet har deltagit bland annat på Äldreomsorgsmässan och medverkat i flertalet konferenser och seminarium, bland annat som föreläsare vid sex olika tillfällen på SKR.

13 äldre och fyra profession har tillsammans med en redaktör arbetat under hösten med berättelser och texter till en antologi som planeras ges ut i maj 2022. I samband med berättelser har även illustrationer tagits fram.

SAMVERKAN

En Facebook-grupp med lokalföreningar som är intresserade att möta äldre med NPF har bildats, med vid årsskiftet 21 medlemmar. Gruppen har även haft digitala möten i syfte att diskutera och dela erfarenheter. Äldre deltagare i gruppen har även varit med i poddar och på föreläsningar där de delat sina erfarenheter samt skrivit sina berättelser till kommande antologi.

Samarbete med Huddinge kommun och Attention Huddinge har fortsatt under året, bland annat har kommunen varit med på temadag äldre och vid seminarium hos SKR.

Samverkan med Taina Lehtonen, Lotta Borg Skoglund, Susanne Rolfner Suvanto och Lisa Thorell har fortsatt och bidrog bland annat till en innehållsrik temadag om äldre med adhd och autism i december.

Samarbete och nätverkande med volontärnätverk äldre har fortsatt under hela året och bland annat lett till diskussioner om samarbete med Riksidrottsförbundet Korpen.

I början av 2022 kommer Attention Stockholm att testa en pilotversion av sorgutbildningen som jobbades fram under hösten. I mitten av februari kommer ett första manus till antologin att skickas till förlag.

Attention Utbildning

Attentions utbildningsbolag hade under åren 2018 och 2019 en kraftigt vikande trend när det gäller antalet kursdeltagare och efterfrågan på uppdragsutbildningar. Nu har utvecklingen vänt och vi har under året kunnat genomföra åtta öppna kurser. Det har gällt Grundkursen om NPF, Strukturerat NPF-arbete i skolmiljö, Tjejer och kvinnor med adhd, NPF i förskolan samt en temadag om äldre.

Ett 30-tal uppdragsutbildningar har genomförts, majoriteten i egen regi och några i samarbete med externa konsulter. Bolaget går åter med vinst och kan arbeta vidare med högre ambitionsnivå och nya arbetssätt. Planering för att genomföra ett nytt NPF-forum våren 2022 påbörjades under augusti. Temat är detsamma som det arrangemang som vi tvingades ställa in, *”NPF från vaggan till graven”.* Program och anmälningslänk publicerades under november. För mer information se *www.attention.se/utbildning*

Samarbete med andra organisationer

Funktionsrätt Sverige

Attention ingår sedan 2004 i Funktionsrätt Sverige (före detta Handikappförbunden), en paraplyorganisation som består av 49 medlemsorganisationer. Funktionshinderrörelsen har även bildat samarbetsorgan på kommun- och länsnivå, där en del av våra lokalföreningar är aktiva. Funktionsrätt Sverige strävar efter att vara funktionshinderrörelsens enade röst mot regering, riksdag och centrala myndigheter. Det övergripande målet är ett samhälle som är öppet för alla, där alla har lika möjlighet att vara delaktiga. Grundinställningen är att frågor kring funktionshinder både ska betraktas som välfärdspolitiska och som frågor om mänskliga rättigheter samt att de flesta samhällsområden har en funktionsnedsättningsaspekt. Det funktionshinderspolitiska arbetet baseras till stor del på FN-konventionen för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättningar delaktighet och jämlikhet.

Via medlemskapet i Funktionsrätt Sverige har Attention kunnat teckna den deltagarolycksfallsförsäkring som erbjuds medlemsorganisationerna via Folksam. Försäkringen innebär att alla medlemmar som drabbas av olycksfall vid verksamhet anordnad av riksförbundet eller av en lokal- eller länsförening kan få

ersättning. Ytterligare information om försäkringen, med nummer K66104, ges i första hand av Folksam.

Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH)

Attention är medlem i NSPH, en samarbetsorganisation för fördjupad samverkan mellan 13 organisationer inom psykiatrin. NSPH bildades våren 2007, har sin bakgrund i och bygger vidare på det samarbete som etablerades under Nationell Psykiatrisamordning 2004-2006.

NSPH:s uppdrag är att utveckla metoder för att skapa ökat inflytande för patienter, brukare och anhöriga, såväl på nationell som på lokal och regional nivå. NSPH genomför konferenser och möten för att öka dialogen med beslutsfattare i kommuner och regioner. Via NSPH får Attention ökad möjlighet att påverka det arbete som pågår inom socialdepartementet, SKR, Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten och andra nationella myndigheter för att utveckla psykiatrin.

Folkbildning

Attention har i flera år arbetat för ett stärkt samarbete med folkbildningen, främst i form av att verka för att våra projekt och föreningar ska använda studiecirkeln som arbetsmetod. Flera studiecirklar har genomförts i anhörigfrågor.

Vi har sedan år 2016 ett samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan (SV). Det har följts av flera kontakter för att vidareutveckla kontakterna mellan Attention och Vuxenskolan. Samarbetet har även omfattat utbildning för personal och visst projektsamarbete.

Internationellt samarbete

Intresset för internationellt samarbete har alltid varit stort inom Attention, inte minst för att vi känt en trygghet i att kunna luta oss emot den internationella vetenskapen kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Attention har genom åren hållit kontakt med föreläsare från USA och Europa med hög kompetens på området. Riksförbundets internationella arbete har under året innefattat såväl Norden som Europa.

I oktober hölls ett möte mellan de nordiska samarbetsorganisationerna i Helsingfors. Utöver Finland som var värdland var Norge, Danmark, Island och Färöarna representerade. Vi hade två dagar av spännande samtal och utbyte av erfarenheter mellan oss. Nästa träff är Sverige värd, och det kommer att ske i samband med NPF-forum som flera av samarbetsorganisationerna önskade delta på.

Attention är ordinarie medlem i ADHD Europa. På grund av pandemin hölls årets möte per distans.

Slutord

Det har varit ett speciellt år på många sätt. Vi har lärt oss att vara aktiva på nya sätt och fått nya värdefulla erfarenheter. Det bestående intrycket är att det fortfarande finns så otroligt mycket kvar att göra för att våra grupper ska få det stöd de behöver.

Vårt eget arbete inom Attention har stärkts av att så många nya medlemmar har velat engagera sig och blivit delaktiga i riksförbundets och föreningarnas arbete. Alla insatser, stora som små, på alla nivåer är viktiga för att Attention ska bli den kraft som samhället är i så stort behov av. Förbundsstyrelsen har strävat efter att på olika sätt stärka samarbetsandan i riksförbundet. Glädjande nog får vi många bevis för att det går åt rätt håll och att Attention därmed fungerar allt bättre.

Riksförbundets styrelse vill med denna verksamhetsberättelse framföra ett stort och varmt tack till alla runt om i landet som med stor iver och entusiasm bidragit till Attentions utveckling och som i hög grad stimulerat oss i vårt arbete.

Om Attention och NPF

Riksförbundet Attention är en intresseorganisation för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och deras familjer. Attention företräder personer med egen diagnos, anhöriga och personal som möter målgruppen inom exempelvis skola, vård, socialtjänst, arbetsförmedling och andra instanser. Bland våra medlemmar finns personer med adhd, autismspektrumtillstånd, Tourettes syndrom och språkstörning samt personer med nedsatt förmåga att läsa, skriva och räkna.

NPF innebär svårigheter som beror på hur hjärnan fungerar. Orsaken är biologisk och har ingenting med uppfostran eller intelligens att göra. Funktionsnedsättningen syns inte utanpå, men påverkar personens beteende. Det är vanligt att personer med NPF har svårt med reglering av uppmärksamhet, impulskontroll och aktivitetsnivå, samspelet med andra samt inlärning och minne. Arten och graden av svårigheter varierar. När svårigheterna blir så stora att de kraftigt påverkar individens utveckling och möjligheter att fungera i samhället blir det en funktionsnedsättning.

Läs mer om Attention på www.attention.se

RIKSFÖRBUNDET Attention